

CENTRALNA BANKA BiH

Godina 4, broj 4

travanj/april 2001.

USPJEŠNO ZAVRŠENA POSLOVNA 2000.

Poslovanje Centralne banke Bosne i Hercegovine u 2000. godini bilo je uspješno. To potvrđuju sljedeći rezultati:

- *stabilnost domaće valute održavana je kontinuirano;*
- *bezgotovinski platni promet isključivo se obavljao u domaćoj valuti;*
- *investiranje deviznih rezervi vršeno je pod strogom kontrolom, uz stalni monitoring i analizu kako bi se obezbijedila potrebna likvidnost uz poštivanje utvrđenih smjernica;*
- *pripreme za transformaciju unutarnje platnog sistema uspješno su provedene u 2000. godini.*

Na osnovu postignutih rezultata u 2000. godini, može se konstatirati da je Centralna banka osigurala ostvarivanje zacrtanih ciljeva i uspješnost u radu. Tokom 2000. godine uslovi i zahtjevi currency board aranžmana za punom konvertibilnošću i punim pokrićem KM su u svakom trenutku bili ispoštovani. Kao rezultat snage currency board aranžmana, povjerenje u stabilnost KM je i u toku 2000. bilo veliko, inflacija je ostala na prihvatljivom nivou, a upotreba KM se sve više širi. U 2000. rast deviznih rezervi CB BiH nije bio spektakularan kao u 1999. godini. Ipak, zabilježen je porast sa 865 miliona DEM na početku godine na 1.044 miliona na kraju godine. Krajem decembra 2000. godine devizne rezerve CB BiH su dostigle vrhunac od 1 milijarde DEM, što je predstavljalo povećanje deviznih rezervi više od 750% u odnosu na august/kolovoz 1997. godine, kada je osnovana CB BiH.

U 2000. godini bilans stanja CB BiH nastavlja da jača budući da su njene "slobodne devizne rezerve" (tj. rezerve iznad nivoa potrebnog za pokriće KM pasive) porasle sa 29 miliona DEM, koliko su iznosile na početku 2000., na 48 miliona, na kraju 2000. godine. Izvori "slobodnih rezervi" CB BiH su osnivački kapital koji je CB BiH dobila u iznosu od 25 miliona KM i prof-

it koji je CB BiH ostvarila tokom poslovanja u protekle dvije godine. U skladu sa Zakonom o CB BiH, Centralna banka treba da gradi svoj kapital do minimalnog nivoa od 5% od iznosa svoje KM pasive. Ovaj nivo je prvi put postignut krajem 2000. godine. Kada se jednom ostvari ovaj prvi zadani cilj za kapital Zakon o CB BiH obavezuje Centralnu banku da svoje rezerve formira za dodatnih 5% od ukupne KM pasive tako da agregatni iznos kapitala i rezervi iznosi barem 10% od KM pasive CB BiH. Ova zakonska obaveza za jačanjem bilansa stanja CB BiH je vrlo bitna za održavanje i stabilnost currency board aranžmana. Još jedan važan zadatak CB BiH u 2000. godini je bilo uvođenje novog domaćeg bezgotovinskog platnog sistema u BiH. Premda su bile uključene mnoge organizacije i saradnici, CB BiH je imala glavnu ulogu i kao osnivač i operator novih klirinških centara, kao i predsjedavajući Platnog savjeta BiH. Novi platni sistem je profunkcionirao 5. januara 2001. godine, ali skoro sve aktivnosti na uvođenju novog sistema su obavljene u toku 2000. godine. CB BiH je osnovala dvije klirinške kuće, RTGS - sistem poravnanja u realnom vremenu, lociran u Centralnom uredu CB BiH, i žiro kliring kuću, koja ima klirinške centre u glavnim jedinicama CB BiH u Banjoj Luci, Mostaru i Sarajevu. Nove klirinške kuće su slične sistemima koji se koriste u mnogim evropskim zemljama. Ali klirinške kuće u BiH su uspostavljene i puštene u rad brže nego i u jednoj drugoj zemlji u kojoj se koriste. Ovo je veliko priznanje svima koji su bili uključeni u ovaj projekat i dokaz da je u BiH moguće brzo i efikasno implementirati kompleksan projekat. Centralna banka Bosne i Hercegovine je na zahtjev komercijalnih banaka obavljala poslove kupovine i prodaje KM i vodila stanje računa rezervi za komercijalne banke. U 2000. godini ukupno je prodato 1.414 miliona KM, a kupljeno 1.288 miliona KM. Upravljanje deviznim rezervama Centralne banke BiH u 2000. godini vršeno je u skladu sa Smjernicama o investiranju deviznih rezervi CB BiH, koje je utvrdilo Upravno vijeće, te zaključcima Investicionog komiteta. Investiranje je obavljano na bazi tih smjernica i izabrana je lista banaka sa odgovarajućim

plasirana na siguran i profitabilan način.

U 2000. godini službene devizne rezerve kojima rukuje CB BiH povećane su za 179 miliona DEM, tako da su krajem godine iznosile 1.044,6 miliona DEM. U ovom iznosu sadržani su depoziti kod inobanaka 983,3 miliona KM, strana valuta u gotovini 38,1 milion KM i držanje SDR 23,2 miliona KM. Isto tako, devizna sredstva (devizna aktiva) kojima rukuju komercijalne banke povećana su za 112,2 miliona i dostigla su krajem godine iznos od 960,6 miliona DEM.

U Centralnoj banci je uspostavljena redovna kontrolna funkcija radi kontrole rizika u poslovanju Centralne banke BiH kao i pravilne primjene općih propisa koji se odnose na njeno poslovanje. U 2000. godini težište kontrole usmjereno je na nadgledanje deviznih rezervi Centralne banke BiH, nadgledanje bilansa monetarne pasive CB BiH posebno novčanica KM,

kontrolu primjene pravila currency board-a, kontrolu prihoda i rashoda CB BiH, reviziju platnih biroa odnosno klirinških kuća i komercijalnih banaka sa kojima CB BiH ima zaključene agentske sporazume o čuvanju gotovine KM, te kontrolu rada organizacionih jedinica CB BiH.

U okviru Budžeta CB BiH za 2000. godinu proračun su monetarni prihodi i nemonetarni rashodi na nivou CB BiH i na nivou glavnih jedinica. Organizaciona struktura Centralne banke postavljena je tako da se zadovolje potrebe za uspješno obavljanje njene ukupne djelatnosti utvrđene Zakonom o CB BiH.

U toku 2000. godine primljen je 41 djelatnik, tako da je Centralna banka imala 198 zaposlenih radnika. Tokom rada u Centralnoj banci BiH osoblje je redovno obučavano za kvalitetan i stručan rad.

Sektor za istraživanje i razvoj CB BiH

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Financijski izvještaji Centralne banke Bosne i Hercegovine su pripremljeni prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Zakonu o unutarnjem platnom prometu. Korišteni su Međunarodni računovodstveni standardi.

Financijski izvještaji su pripremljeni prema računovodstvenim evidencijama historijskih troškova modificiranih za revalorizaciju. Prikazan je pregled osnovnih računovodstvenih politika.

Finansijski izvještaj je ovjeren od nezavisne Revizorske kuće Ernst&Joung.

U izvještaju nezavisnog revizora navedeno je: da su obavili reviziju bilansa Centralne banke Bosne i Hercegovine 31. decembra 2000, kao i pripadajućih bilansa uspjeha, izvještaja o novčanim tokovima i o promjenama na kapitalu za 2000. godinu, da je revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima kako je odredio Međunarodni savez računovođa, da su usklađene klirinške stavke na putu, da financijski izvještaji predstavljaju realno, u svakom materijalnom pogledu, finansijsku poziciju Banke 31. decembra 2000., rezultate njenog poslovanja i njenih novčanih tokova za 2000. godinu.

PRAĆENJE INFLATORNIH KRETANJA U BiH

Inflacija u BiH ima dodatne specifičnosti

Disparitet cijena u entitetima produbljuje inflaciju u BiH

Adekvatna ekonomska strategija preduslov antiinflatorne borbe

Inflacija u BiH je bila tema sastanka koji je 10.4.2001. održan u prostorijama Centralne banke BiH u Sarajevu, a kojem su prisustvovali članovi ekspertnog tima, predstavnici institucija nadležnih za praćenje cijena i planiranje, članovi Upravnog vijeća i Uprave CB BiH. Centralna banka BiH ima veliki interes, mada ne i obavezu, da prati inflatorna kretanja, istakao je na početku **viceguverner Kemal Kozarić**.

Viceguverner Dragan Kovačević je naglasio da je inflacija specifičnost svake zemlje ponaosob, ali da BiH ima dodatne specifičnosti, karakterističan monetarni sustav u okviru currency boarda, i da ne postoje pokazatelji, niti praćenje, pogotovo ne statističko, radi pouzdanije analize. Konstatirao je da je inflacija u zadnje tri godine veća u RS u odnosu na Federaciju BiH i da je značajno da uzroci inflacije nisu monetarni faktori zahvaljujući monetarnom sustavu koji fiksno vezuje domaću valutu za njemačku marku. Glavni faktori inflacije prema Kovačeviću su rast cijena poljoprivrednih proizvoda, rast cijena nafte i porast nadnica. Inflacija u ovoj godini u Republici Srpskoj je 12,16%, u Federaciji BiH 2,7%, a inflacija u BiH je 5,8%. Kako jedinstveni podaci o inflaciji na nivou BiH ne postoje, treba stvarati pretpostavke da se to ostvari u odgovarajućim institucijama radi izrade kvalitativnih i kvantitativnih analiza, koje bi sa mnogo više analitičkog istraživanja mogle konkretnije pokazati uzroke inflacije u cijeloj BiH. **Član**

je podsjetio na guvernerovo obećanje stranim investitorima o punoj konvertibilnosti i stabilnom kursu 1KM : 1DEM što smatra polaznom osnovom za diskusiju uz potrebu metodološke izrade prikaza stanja, što u skladu sa međunarodnom metodologijom publikacije International Financial Statistics daje mogućnost konstatiranja određenih dispariteta. On smatra da je određivanje inflacije u Njemačkoj jako bitno jer je KM fiksno vezana za valutu te zemlje.

Sarajevo 10.4.2001. okupili su CB BiH

Ėlan ekspertnog tima prof. dr Rajko Tomaš je naglasio da je zabrinjavajuća ěinjenica da je inflacija u Republici Srpskoj mnogo veća nego u Federaciji BiH. Politika liberalizacije tržišta je imala značajan uticaj na porast cijena u RS i F BiH, što je dovelo do proširivanja tržišnih djelatnosti koje u toku rata nisu postojale. Roba je dijelom izgubila robni karakter, a ni stanovništvo nije živjelo po ekonomskim tržišnim principima, jer je dobijalo besplatnu humanitarnu pomoć. On je naglasio da je to možda bilo izraženije u Republici Srpskoj nego u Federaciji BiH i zbog sankcija međunarodne zajednice prema Jugoslaviji a onda i sankcija Jugoslavije prema RS od 1994. godine. Kao jedan od razloga inflacije on je spomenuo disparitete cijena produbljene ratom. Prof. Tomaš smatra da je jedan od značajnih faktora rasta cijena i kosovska kriza, jer RS ekonomski zavisi od saradnje sa SR Jugoslavijom i razumljivo je da je ta kriza uslovlila traženje alternativnih tržišta i rast cijena. Prof. Tomaš smatra da postoje ozbiljne prijetnje održavanju currency board aranžmana zbog mogućeg deficita u platnom bilansu smanjenjem međunarodne pomoći BiH. On je naglasio da je **currency board najsvjetlija tačka** u be-ha ekonomiji i da je potrebno povećati izvoz be-ha privrede da bi se očuvao stabilan kurs u BiH. **Ėlan ekspertnog tima Centralne banke BiH prof. dr Damir Zaklan** je u svom izlaganju naglasio da inflacija može slučajno nastati, ali ne može slučajno nestati. On je sa žaljenjem konstatirao da je inflacija u Federaciji BiH 4% i da je na tolerantnom nivou i da mjera treba da bude inflacija u zemljama valute Euro. Po njemu cilj Evropske centralne banke, koja je odgovorna u zoni Euro valute, trebalo bi da bude održavanje inflacije na tolerantnom nivou do 2%, uz napomenu da je sve preko 2% galopirajuća

inflacija. Prof. Zaklan je zaključio da se bez adekvatne ekonomske strategije ne može govoriti o nekoj izveznoj strategiji, niti o saniranju platnog bilansnog deficita kao ni o antiinflatornoj borbi. **Predstavnik Zavoda za programiranje i razvoj Federacije BiH Olga Hallecker** je izjavila da su mjere ekonomske politike pripremljene za 2001. godinu i da je procjena inflacije oko 3%. **Viceguverner Dragan Kovačević** je na kraju rasprave o pitanju inflacije u BiH zaključio da nema uzročnika inflacije u monetarnoj sferi već je strukturalnog karaktera i da je sljedeći zadatak planiranje inflacije, da se moraju uložiti dodatni napor da bi se utvrdili dispariteti cijena na nivou entiteta i da je potrebno poštivati međunarodne standarde prilikom analize mjerenja inflacije.

Sarajevo 10.4.2001., okrugli sto CB BiH

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Odjeljenje za platni sistem

Izveštaj o međubankarskim transakcijama za RTGS i žiro kliring sisteme

	RTGS sistem		ŽK sistem		RTGS i ŽK sistemi		Odnos ukupnog iznosa i ukupnog broja u RTGS i ŽK sistemu			
	ukupan	ukupan	ukupan	ukupan	ukupan	ukupan	Udio RTGS u ukupnom iznosu	Udio ŽK u ukupnom iznosu	Udio RTGS u ukupnom broju	Udio ŽK u ukupnom iznosu
	broj	Iznos	broj	Iznos	broj	Iznos	u %	u %	u %	u %
I&F&M	183,515	2,099,596,086.05	2,123,203	1,338,668,405.38	2,306,718	3,438,264,491.43	61.07	38.93	7.96	92.04
2-Apr-01	1,109	44,596,114.45	50,120	30,400,604.54	51,229	74,996,718.99	59.46	40.54	2.16	97.84
3-Apr-01	904	34,769,662.13	49,377	28,686,622.41	50,281	63,456,284.54	54.79	45.21	1.80	98.20
4-Apr-01	857	27,290,941.30	46,570	27,695,025.95	47,427	54,985,967.25	49.63	50.37	1.81	98.19
5-Apr-01	977	42,030,889.19	45,812	26,065,569.60	46,789	68,096,458.79	61.72	38.28	2.09	97.91
6-Apr-01	750	41,478,086.65	40,768	24,392,294.37	41,518	65,870,381.02	62.97	37.03	1.81	98.19
9-Apr-01	720	30,806,036.55	51,320	28,136,644.11	52,040	58,942,680.66	52.26	47.74	1.38	98.62
10-Apr-01	676	36,330,835.12	49,240	28,434,102.43	49,916	64,764,937.55	56.10	43.90	1.35	98.65
11-Apr-01	975	35,482,182.38	39,533	25,706,606.73	40,508	61,188,789.11	57.99	42.01	2.41	97.59
12-Apr-01	690	35,378,384.94	45,182	27,023,779.80	45,872	62,402,164.74	56.69	43.31	1.50	98.50
13-Apr-01	511	18,816,210.86	30,252	21,172,754.73	30,763	39,988,965.59	47.05	52.95	1.66	98.34
16-Apr-01	302	11,830,918.19	29,244	17,198,748.36	29,546	29,029,666.55	40.75	59.25	1.02	98.98
17-Apr-01	769	25,481,720.34	45,092	28,912,268.49	45,861	54,393,988.83	46.85	53.15	1.68	98.32
18-Apr-01	814	24,554,977.82	43,665	28,023,136.01	44,479	52,578,113.83	46.70	53.30	1.83	98.17
19-Apr-01	742	29,745,185.80	42,491	27,320,779.41	43,233	57,065,965.21	52.12	47.88	1.72	98.28
20-Apr-01	863	31,345,042.23	44,260	28,937,119.62	45,123	60,282,161.85	52.00	48.00	1.91	98.09
23-Apr-01	755	27,460,719.77	45,318	29,295,632.94	46,073	56,756,352.71	48.38	51.62	1.64	98.36
24-Apr-01	958	28,364,431.69	45,566	29,228,536.73	46,524	57,592,968.42	49.25	50.75	2.06	97.94
25-Apr-01	762	41,852,321.55	41,863	25,981,247.03	42,625	67,833,568.58	61.70	38.30	1.79	98.21
26-Apr-01	1,023	30,920,065.23	43,030	26,713,678.73	44,053	57,633,743.96	53.65	46.35	2.32	97.68
27-Apr-01										
30-Apr-01										
April	15.157	598.534.726.19	828.703	509.325.151.99	843.860	1.107.859.878.18	54.03	45.97	1.80	98.20

MJERE PROTIV BANAKA KOJE ZADRŽAVAJU NALOGE

Broj unutarbankarskih transakcija skoro jednak broju transakcija putem RTGS-a i žiro kliringa
Nedopustivo je da banke osiguravaju svoju likvidnost zadržavajući sredstva klijenata
Zatražen jedinstven šifarnik javnih prihoda i instrukcija o računima za uplatu javnih prihoda

Bijeljina, 7.4.2001., delegacija CB BiH s domaćinima

U Bijeljini je 7. aprila/travnja održan redovni sastanak komercijalnih banaka, kojem su prisustvovali i predstavnici ministarstava financija oba bh-entiteta, agencija za bankarstvo, Centralne banke i predstavnici Banke Slovenije i slovenačke firme za platni sistem malih vrijednosti »Identicus«. Ovaj put domaćin je bila Semberska banka a.d. Bijeljina. Nakon pozdravnog govora Cvijetina J. Nikića, generalnog direktora banke i predsjednika Udruženja banaka Republike Srpske, predstavnici Centralne banke Bosne i Hercegovine su iznijeli informacije o dosadašnjem radu platnih sistema. Viceguverner Kovačević, vođa delegacije Centralne banke u Bijeljini i odnedavno viceguverner zadužen za platne sisteme zahvalio se svim sudionicima platnog sistema na dosad dobro obavljenom poslu. Viceguverner Kovačević je rekao da će nakon 6-mjesečnog rada novog platnog sistema CB BiH analizirati svoje provizije. On je naglasio da se sadašnjim provizijama pokrivaju troškovi održavanja sistema. Kovačević je bio decidan po pitanju zadržavanja platnih naloga. CB BiH će predložiti efikasniju kontrolu kao i to da se protiv ovakvih banaka preduzimaju odgovarajuće mjere.

Direktor Odjeljenja za platne sisteme Centralne banke BiH Đorđe Racković

kroz sisteme CB BiH transakcije srednje i velike vrijednosti. Isto toliko se odvija transakcija platnog prometa

SOFTWARE ZA PLAĆANJA MALIH VRIJEDNOSTI

Slovenačka firma IDENTICUS je predstavila kompjuterski program za platni sistem malih vrijednosti za komercijalne banke. Ovaj sistem radi na standardizaciji dokumenata i prenosu odataka.

unutar banaka. »Za sada su podaci koji dolaze od komercijalnih banaka samo okvirni. Neophodno je da imamo precizne podatke o ukupnom platnom prometu. » rekao je Racković. Jedan od prijedloga predstavnika komercijalnih banaka na sastanku u Bijeljini je bio da se napravi jedinstven šifarnik javnih prihoda, jer sada postoje tri različita šifarnika. Također je

zatraženo da se propiše rok do kada banke moraju vratiti neadekvatno popunjen nalog. Bankari su također tražili od relevantnih institucija jasnu instrukciju o računima na koje se uplaćuju javni prihodi.

Komentar na ova pitanja i žalbe bankara dao je viceguverner Kovačević rekavši: »Reforma poreznog sistema nije tekla kako je trebalo i problem uplate poreza se stalno javlja. Što se tiče CB BiH, mi ćemo reagirati što je brže moguće da se ova pitanja riješe, kao što smo to radili i do sada.«

Predstavnici komercijalnih banaka su zatražili da se agencije za bankarstvo aktivnije uključe u rješavanje pitanja akceptnih naloga, naloga recesije,

poravnanja, blokiranih žiro računa, te uspostavljanja jedinstvenog registra računa komitenata.

Zahtijevali su također da na ovakvim sastancima budu prisutni i predstavnici PTT-a, jer ima dosta pritužbi na način popune obrazaca.

Sljedeći sastanak je dogovoren za maj/svibanj u Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica.

PRIOPÆENJA ZA JAVNOST

Sarajevo, 5.4.2001., konferencija za novinare

ZA TRI MJESECA 2,3 MILIONA TRANSAKCIJA U VRIJEDNOSTI OD 3, 4 MILIJARDE KM

Dana 5.4.2001. godine guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine Peter Nicholl sa saradnicima održao je konferenciju za novinare povodom tri mjeseca funkcioniranja novog platnog sistema u Bosni i Hercegovini. Guverner Nicholl je ocjenio da je u prva tri mjeseca svog postojanja, novi platni sistem funkcionirao dobro.

"Komerijalne banke imaju punu kontrolu nad platnim sistemom. Banke bi morale brzo izvršavati platne naloge

klijenata. Ako to nije slučaj onda klijenti moraju pitati svoje banke i uporediti usluge različitih banaka.", rekao je guverner Nicholl u svom uvodnom izlaganju. Guverner Nicholl je rekao da je putem žiro kliringa i RTGS sistema u prva tri mjeseca ukupno obavljeno 2,3 miliona transakcija u vrijednosti od 3,4 milijarde KM. Od toga je putem RTGS sistema (bruto poravnanje u realnom vremenu) izvršeno 183.515 transakcija u vrijednosti od 2.099.596.086,05 KM, a putem žiro kliringa 2.123.203 transakcije u vrijednosti od 1.338.668.405,38 KM. "Kao što je i očekivano veliki

broj transakcija malih vrijednosti je obavljen putem žiro kliringa, a poravnanja transakcija velikih vrijednosti, naravno u manjem broju su obavljena putem RTGS sistema", zaključio je guverner Nicholl. Guverner Nicholl je predstavio novinarima viceguvernera Dragana Kovačevića, koji je u skladu sa pravilima o redovnoj rotaciji u Centralnoj banci BiH, preuzeo Sektor za istraživanje i razvoj i Odjeljenje za platne sisteme, koji je do sada vodio viceguverner Kemal Kozarić. Gospodin Kozarić će od sada obavljati dužnost viceguvernera zaduženog za administraciju i financije. Guverner je dodao da je i misija Međunarodnog monetarnog fonda, koja je nedavno posjetila Centralnu banku, pohvalila uspjeh novog platnog sistema u Bosni i Hercegovini.

MMF O PLATNOM SISTEMU

Predstavnici MMF-a su rekli da za razliku od ostalih zemalja iz regije Bosna i Hercegovina sada ima platni sistem koji promovira konkurenciju i razvoj finansijskog sistema dajući bankama priliku da direktno opslužuju svoju klijentelu u tržišno baziranom okruženju.

AUSTRIJSKA DELEGACIJA U POSJETI CENTRALNOJ BANCII

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine Peter Nicholl primio je u ponedjeljak, 9.04.2001.godine delegaciju austrijskih privrednika predvođenu predsjednikom Privredne komore Austrije Christophom Leitlom. Guverner Nicholl naglasio je da će kurs konvertibilne marke prema euru (nakon direktnog vezivanja za ovu valutu 1.01.2002.) ostati stabilan, te da je konvertibilna marka u potpunosti konvertibilna. Gospodin Nicholl je istakao i promjene u bankarskom sistemu u BiH. »U bankarskom sistemu dolazi do pozitivnih promjena, kojima je doprinio i dolazak austrijskih banaka u BiH.«, rekao je guverner. Posjetu brojne austrijske privredne delegacije (više od 20 potencijalnih investitora) guverner Nicholl ocjenjuje ohrabrujućom. »Mislim da je ovo vrlo pogodan trenutak za njih (investitore) da dođu jer se ekonomija počela kretati u pravom smjeru i taj trend se će nastaviti«, istakao

Privredne komore Austrije Christoph Leitl **čestitao je guverneru Centralne banke na stabilnoj valuti i niskoj inflaciji**, te istakao druge uslove neophodne za strana ulaganja u BiH. »Usklađivanje poreskih sistema u entitetima bitan je znak stabilnosti. Ja sam gospodina guvernera pitao zašto je u BiH

uveden sistem njemačke valute, ali ne i njemački pravni sistem. Dakle, pravni sistem se mora poboljšati što će dovesti **mnoge dobre investitore**. Austrijski investitori su došli da se sami uvjere, spremni su da investiraju i tako doprinesu razvoju ove zemlje«, istakao je gospodin Leitl.

SUSRET NICHOLL - BARTENSTEIN

Guverner Nicholl primio je 20.aprila/travnja ministra privrede Austrije Martin Bartenstein. U razgovorima je istaknut značaj održavanja stabilnosti konvertibilne marke i currency board aranžmana. Rečeno je također da je osim stabilne valute značajan podstrek za strane investitore i niska inflacija u BiH.

PRIHOD CENTRALNE BANKE U PRVOM KVARTALU VEĆI OD PLANIRANOG

Prema finansijskom izvještaju Centralne banke BiH za prvi kvartal 2001.godine prihod Centralne banke bio je veći od planiranog. Ovo je konstatovano na sjednici Upravnog vijeća Centralne banke BiH, održanoj 25.04.2001.(srijeda) u Sarajevu. Sjednici su prisustvovali članovi Upravnog vijeća Jure Pelivan, Kasim Omićević, Manojlo Ćorić i guverner CB BiH Peter Nicholl, koji je predsjedavao sjednicom. Osnovni razlog za ostvarenje većeg prihoda od predviđenog su veće kamatne stope u evropskim bankama, u kojima

Centralna banka BiH drži svoje devizne rezerve. Troškovi za prvi kvartal 2001.godine bili su u skladu s budžetskim predviđanjima. Posljedica takvog trenda prihoda i rashoda je ostvarena dobit, koja je veća od predviđene. Upravno vijeće Centralne banke raspravljalo je i o narednoj fazi reforme sistema čuvanja i distribucije gotovog novca u Bosni i Hercegovini. Upravno vijeće se složilo da se distribucija gotovog novca za potrebe komercijalnih banaka vrši putem **glavnih jedinica Centralne banke**. U protekla četiri mjeseca Centralna banka je za potrebe čuvanja i distribucije gotovine koristila trezore agencija za finansijske usluge iz Sarajeva, Mostara i Banjaluke (bivši zavodi, odnosno službe za platni promet).

Upravno vijeće je također diskutovalo

o prijavama na tenderu za štampanje novčanice od 200 KM. Pristiglo je pet ponuda, a odluka o najprijatljivijoj ponudi za štampanje novčanice od 200 KM biće donesena u naredne dvije sedmice. Upravno vijeće Centralne banke BiH se složilo da se uspostavi rezervni sistem za RTGS (sistem bruto poravnanja platnih transakcija u realnom vremenu). Rezervni sistem biće postavljen u Glavnoj banci Republike Srpske Centralne banke BiH **Banja Luka** (Glavna jedinica Banja Luka). Žiro kliring sistem već ima rezervne mogućnosti zato što postoje tri klirinška centra (Sarajevo, Banja Luka i Mostar), koji će biti uvezani tako da će jedan od njih uvijek moći obavljati kliring za drugi u slučaju tehničkih ili drugih problema.

VIJESTI IZ GLAVNIH JEDINICA I FILIJALA

GJ Sarajevo

Osim redovnim poslovima Glavna jedinica Sarajevo je u toku aprila/travnja najviše vremena posvetila izvršenju Odluke Upravnog vijeća o izmjeni Odluke o osnivanju Glavnih jedinica CB BiH i pripremama za osnivanje vlastitog trezora u Sarajevu. Naime, od 23.4.2001. na osnovu ove odluke Upravnog vijeća Glavna jedinica Sarajevo vodi račune banaka čije je sjedište u kantonima 2,3,4,5, i 9 tako da se od tada račun Posavske banke d.d. Orašje vode u Glavnoj jedinici Sarajevo. Sve pripreme za početak rada izdvojenog trezora Glavne jedinice Sarajevo su izvršene osim prijema službenika koji će se obaviti odmah nakon prvomajskih praznika kada će ovaj trezor i zvanično početi obavljati poslove gotovinskih transakcija sa bankama.

GJ Mostar

Računi Una banke d.d. Bihać,

Velika Kladuša (banke u Unsko-sanskom kantonu) i Travničke banke d.d. Travnik (Srednjobosanski kanton) od 23.04.se vode u Glavnoj jedinici Mostar.

Od 1.maja/svibnja planiran je početak rada trezora u Glavnoj jedinici Mostar. U tijeku su završni radovi oko osposobljavanja trezora.

GB RS Banja Luka

Guverner Peter Nicholl se sastao s premijerom Republike Srpske Mladenom Ivanićem. Od 1. maja/svibnja komercijalne banke iz Republike Srpske će predavati gotovinu u trezor Glavne banke Republike Srpske Centralne banke BiH u Banjoj Luci.

U martu/ožujku putem žiro-kliringa GB RS Banja Luka izvršeno je 304.246 transakcija u vrijednosti 144.547.084,14 KM. Do 19. Aprila/travnja izvršeno je još 109.955 transakcija u vrijednosti 87.180.372 KM. U žiro-kliring sistem Glavne banke RS Banja Luka trenutno je uključeno 14 banaka.

Filijala Brčko

Filijala je sudjelovala u svim značajnim aktivnostima radi formiranja izdvojenog trezora Centralne banke, koji bi bio u Distriktu Brčko. Obavljene su potrebne pripreme za prikupljanje potrebne tehničke dokumentacije i izdavanje dozvole za adaptaciju prostora potrebnog za rad Filijale. Instaliran je i dio opreme. Do početka funkcioniranja trezora očekuje se dolazak i instaliranje cjelokupne opreme. Rukovodstvo Filijale stalno surađuje s Uredom visokog predstavnika radi realizacije naloga supervizora za Distrikt Brčko radi uplate carinskih prihoda u distriktu.

Filijala Pale

Na području Republike Srpske za koje je nadležna Filijala Pale povećan je broj banaka. Umjesto dosadašnjih 6 (šest) na ovom području sada djeluje 7 (sedam) banaka. Agencija za bankarstvo RS donijela je rješenje o izdavanju dozvole za osnivanje i rad Pavlović International Bank AD. Banka je upisana u sudski registar kod Osnovnog suda u Bijeljini, a sjedište banke je u Slobomiru kod Bijeljine.

EDUKACIJA

Ljubiša Vladušić, viceguverner Centralne banke, **Željko Ninkov**, referent za publikacije Odjeljenja za statistiku i publikacije i **Duška Jurišić**, koordinator Službe za odnose sa javnošću prisustvovali su seminaru u Frankfurtu 2. aprila/travnja "Changeover Issues" o uvođenju eura u gotovinsko plaćanje 12 zemalja Evropske unije, medijskoj kampanji, te refleksijama ovih promjena u zemljama jugoistočne i istočne Evrope. Seminar je organizirala Evropska centralna banka.

Seminaru "SWIFT i elektronsko bankarstvo", koji je održan u Sarajevu od 2. do 6. aprila/travnja prisustvovali su **Ljiljana Bagarić Hatvani**, djelatnik za poravnanje u Službi za žiro kliring, **Mirsada Džudža**, stručnjak za informacionu tehnologiju, **Aida Putrić Bašić**, djelatnik za poravnanje u Službi za RTGS i SWIFT (svi iz Odjeljenja za platne sisteme CB BiH), te **Nefisa Džaferović**, ekonomista za žiro kliring u Glavnoj jedinici Sarajevo, **Ranko Kordić**, ekonomista za žiro kliring u Glavnoj jedinici Mostar, **Biljana Savić**, ekonomista za žiro kliring u Glavnoj banci Republike Srpske CB BiH, mr **Nazif Husović**, rukovodilac Odjeljenja za informacionu tehnologiju, **Ahmed Bukva**, koordinator Službe za programiranje i razvoj aplikacija u Odjeljenju za informacionu tehnologiju, **Ljubana Ćamdžić** i **Verica Božić**, djelatnici CB BiH. Seminar je organizirao Institut za edukaciju Privredne komore BiH (ECOS) i egipatski Bankarski institut Kairo.

Idriz Fazlić, koordinator službe za računarsku mrežu u Odjeljenju za informacionu tehnologiju i **Saša Lemež**, djelatnik CB BiH prisustvovali su seminaru u Beogradu 11. i 12. aprila pod nazivom "TECHNOBANK 2001" o primjeni informacionih tehnologija u bankama.

Ninoslav Gregović, rukovodilac Odjeljenja za računovodstvo prisustvovao je seminaru "Central Bank Accounting Workshop" u Beču na IVI u organizaciji

ZAPOSŁJAVANJE

Od 1. aprila 2001. godine u Centralnu banku Bosne i Hercegovine primljena su dva nova službenika. To su **Jasminka Buria**, ekonomista za bankarstvo u Filijali Brčko i **Dževad Arifović**, vozač u Filijali Brčko. Centralna banka trenutno ima **212** službenika.

GODIŠNJI ODMOR

Puni godišnji odmor za tekuću godinu može se koristiti u dva dijela, s tim da se drugi dio može prenijeti u narednu godinu i iskoristiti najkasnije do 30. juna/lipnja naredne godine.

Imajući to u vidu želimo skrenuti pažnju službenicima koji imaju pravo na dio godišnjeg odmora iz 2000. godine da to pravo mogu ostvariti do 30. juna/lipnja 2001. godine.

Frankfurt, 2. 4. 2001. seminar "Changeover Issues"

KONDICIONI TRENINZI U CENTRALNOJ BANCII

U zgradi Centralne banke Bosne i Hercegovine opremljena je fitness sala i streljana za potrebe uposlenika Odjeljenja za sigurnost. Oprema je savremena i prevashodno namjenjena za kondicioni trening

djelatnika zaduženih za sigurnost.

Fitness sala, ali i streljana, æe biti na raspolaganju i drugim djelatnicima Centralne banke u terminima, koji nisu namjenjeni za obavezni trening djelatnika sigurnosti.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Mjeseèni bilans stanja (privremeni) od 31. marta 2001. Objašnjenja

Mjeseèni bilans stanja se izdaje da bi se obezbijedile informacije o radu Centralne banke Bosne i Hercegovine prema pravilu currency boarda i da bi se ponudile posebne informacije koje zahtijeva Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Neke posebne karakteristike bilansa stanja od 31. marta su:

Na dan 31. marta Banka je zadovoljila obaveze pravila currency boarda kako to navodi Èlan 31. Zakona. Stanje neto strane aktive prevazilazi njenu monetarnu pasivu u konvertibilnim markama (KM), za 55.862.236 KM. Ovo je prikazano u stavki neto devizna aktiva minus monetarna pasiva.

Devizna aktiva je saèinjena uglavnom od depozita koje se drže kod ino-banaka. Kako se to zahtijeva èlanom 35. Zakona, bilans stanja takoèer prikazuje kompoziciju držanja valuta tako što ih diferencira u DEM i ostale valute. Banèini devizni depoziti donose prihod od kamata za Banku.

Monetarna pasiva je u najveæem obimu predstavljala obavezu Banke za KM novac u opticaju (730.664.797 KM) i rezervne depozite rezidentnih banaka (225.382.225 KM).

Pozicija odnosa Vlade i MMF-a odražavaju nastala potraživanja i obaveze Vlade Bosne i Hercegovine po finansijskom aranžmanu sa MMF-om.

Kapital i rezerve odražavaju poèetni kapital i rezerve i akumulirane dobiti Banke od poèetka njenog rada 11. augusta 1997.

Banka takoèer vodi odreène raèune stranih valuta u smislu sporazuma izmeðu Vlade Bosne i Hercegovine i stranih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi raèuni nisu niti aktiva niti pasiva CB BiH, oni nisu ukljuèeni u gore navedeni bilans stanja. Ukupni iznos sredstava koja se drže na ovim raèunima je bio 306.956.155 KM.

Dalji upiti koji se tièu mjeseènog bilansa stanja se mogu uputiti Odjelu za administraciju i finansije, Odjeljenje za raèunovodstvo u Sarajevu na (33) 278 119, fax. (33) 278 294.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je neovisna monetarna institucija BiH i nema nikakvih organizacijskih veza sa bilo kojom poslovnom bankom.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE Mjeseèni bilans stanja (privremeni) od 31. marta 2001. (iznosi u KM ekvivalentima)

AKTIVA		Ukupan iznos	DEM	Ostale valute
1	Devizna aktiva	1.038.835.120	1.026.194.853	12.640.267
1.1	Gotovina	35.591.771	35.459.332	132.439
1.2	Investicije	1.003.107.324	990.732.558	12.374.766
1.3	Ostalo	136.025	2.963	133.062
2	Pozicija Vlade u MMF-u	767.954.378		
3	Ostala aktiva	24.239.602		
	UKUPNA AKTIVA (1+2+3)	1.831.029.100		
	PASIVA	Ukupan iznos		
4	Monetarna pasiva	982.772.884		
4.1	Valuta u opticaju	730.664.797		
4.2	Kreditni bilans rezidentnih banaka	225.382.225		
4.3	Kreditni bilans ostalih rezidenata	26.725.862		
5	Obaveze prema nerezidentima	200.000		
6	Obaveze Vlade prema MMF-u	767.954.378		
7	Ostala pasiva	12.270.981		
8	Kapital i rezerve	67.830.857		
	UKUPNA PASIVA (4+5+6+7+8)	1.831.029.100		
	Neto dâvizna aktiva minus monetarna pasiva (1 -4 -5)	55.862.236		
	Pozicija Vlade u MMF-u – Devizne rezerve – Drž anje SDR	19.803.744		
	Obaveze Vlade prema MMF-u-MMF raèuni 1 i 2	1.214.696		
	Neto devizne rezerve Vlade u MMF-u	18.589.048		